

Tomas Ross
De vrienden van Pinocchio

2015
Uitgeverij XL
Zoetermeer

1.

De chauffeur hield het achterportier van de BMW voor hem open en pakte zijn tas aan voor hij uitstapte.

‘Nog een prettige avond meneer.’

‘Insgelijks. Tot morgen.’

Hij nam de tas over en liep naar zijn voordeur.

Sommige collegae tutoyeerden hun chauffeur. Hij deed dat nooit, en ging ook zeker niet naast hem zitten zoals de jongere lichte soms deed, zelfs bewindslieden, om populair te worden gevonden. Misplaatste jovialiteit met het tegenovergestelde effect, dat zag je aan zo’n nieuwkomer als Henk Bleker, een staatssecretaris die al vanaf dag één zelfs door de Kamerbodes niet serieus werd genomen. Altijd afstand houden van ondergeschikten, hoe vertrouwelijk het contact in de loop der jaren ook kon worden.

De laatnegentiende-eeuwse straat lag er uitgestorven bij. Het koude zonlicht weerkaatste op de twee camera’s boven de ramen van de eerste verdieping. Het huis oogde eerder als een chic kantoorpand dan als een woonhuis. Er hingen geen naamplaatjes bij de intercom naast de voordeur. Wel een sticker van een beveiligingsbedrijf.

Achter hem trok de BMW op en verdween om de hoek. Hij toetste zijn code in en liep het halletje binnen.

Achter de voordeur van zijn benedenbuurvrouw blafte

haar poedeltje. Hoewel de tas zwaar was, nam hij de trap. Sinds het nieuwe jaar had hij zich voorgenomen iets aan zijn buikje te doen. Te veel lunches, te veel recepties en dinertjes. De trap telde zestien treden. Hij hijgde lichtjes toen hij boven kwam. Roken en drinken deed hij nog wel.

Ook op zijn eigen huisdeur zat geen naamplaatje. Hij haalde zijn pasje door de sleuf en opende de deur. Beneden hem riep de buurvrouw dat de hond stil moest zijn. De vrouw werkte bij Justitie, zijn bovenburen, een bejaard echtpaar, verbleven het grootste deel van het jaar aan de Costa del Sol.

Binnen rook het naar kruiden en gesudderd lamsvlees. Hij schakelde het alarm uit, sloot de deur af, trok zijn overjas uit en keek naar de camerabeelden op de twee kleine monitoren. Zoals elke ochtend vroeg wanneer de dienstauto op hem wachtte, elke avond wanneer die hem weer thuisbracht, en elke nacht laat voor hij ging slapen.

Op de linkermonitor draaide langzaam, heen en terug, de statige straat waaraan hij woonde. Zijn voordeur, de geparkeerde auto's, fietsen, de aangrenzende huizen, de bosjes nog geen honderd meter verder aan het einde van de straat, de huizen aan de overkant, de gevels tegenover hem als geëts tegen de donkerende hemel, een vrouw op een fiets. Als op een schilderij van Willink vol dreigend onheil. De cameraatjes aan de achterkant

van het huis registreerden de benedenwoning met de diepe tuin, de balkons, de brandtrap en het dak.

De camera's functioneerden vierentwintig uur per etmaal. Om 22.30 uur zakten automatisch de metalen rolluiken voor de ramen van de onderste twee verdiepingen. Elke avond en nacht kwam op onregelmatige tijden een surveillancewagen langs.

Naast de monitoren knipperden de groene lampjes van het alarm. Het hoofdbureau van politie lag op nog geen vijf minuten van zijn huis. Boven het alarm hing een telefoon die hem rechtstreeks met de hoofdcommissaris verbond. Een oud-studiegenoot uit Leiden, zoals zoveel van zijn contacten.

Hij was geen man die bang was maar een man op zijn hoede. Zijn weinige vrienden vergeleken zijn riant appartement weleens spottend met het Oval Office, wat hij als een compliment opvatte. Een man met meer vijanden dan vrienden en wiens lijfspreuk die van de Romeinse keizer Caligula was: *'Oderint dum metuant'*. Laten ze me maar haten, als ze me maar vrezen.

In de woonkamer sloeg de pendule zeven uur. Het einde van een lange dag, dossiers, vergaderingen, spoedoverleg met zijn minister. Dit keer geen lunch, maar hij had toch nog geen honger, hoewel zijn oude Indische huishoudster zijn favoriete maaltijd had klaargemaakt. Gobe betawi met gesmoord lamsvlees. Zelfs in Indonesië had hij het niet lekkerder gegeten.

Hij zette de tas neer, haalde zijn telefoon, pijp en tabakszak uit het jasje van zijn maatpak en hing het over een fauteuil bij de salontafel. Op een antiek schaakbord stond een afgebroken stelling in de partij van Euwe met zwart tegen Aljechin in Ermelo tijdens het wk in 1935. De 24ste zet. Hij verzette de witte dame naar A3 en schoof als antwoord een van de zwarte lopers naar C4 waarmee de partij eigenlijk al in het voordeel van zwart was beslist. Natuurlijk, twee lopers waren straks in het eindspel van fundamenteel belang.

De huishoudster had de post en de NRC op de eettafel gelegd. De ochtendkranten had hij vanmorgen vroeg in de dienstauto doorgenomen. De post stelde niets voor. Belangrijke post werd op het ministerie afgeleverd of aan zijn postbus geadresseerd. Hij schonk een glas whisky in en liep ermee naar de ramen. Op de eerste etage van het hoekhuis aan de overkant tuurde, zoals elke avond op dit tijdstip, een oude man in kamerjas de straat af alsof hij iemand verwachtte. Een weduwnaar die alleen 's ochtends vroeg bezoek van de thuiszorg kreeg. Het had geen zin hem te groeten, de man reageerde nooit. Ook zonder hem ooit ontmoet te hebben wist hij wie het was, zoals hij al zijn naaste burens had laten natrekken voor hij hierheen was verhuisd. Hij ging aan tafel zitten, stopte de pijp en trok de NRC naar zich toe. Crisisberaad in het Torentje nu Wilders dreigde de stekker uit het gedoogkabinet te trekken.

Op een foto wandelde Mark Rutte over het Binnenhof, grijnzend alsof er geen sprake van crisis was, ondanks de kou met zijn jasje open en zijn boord los, altijd nog de oudere hockey-jongere. Naast hem liep een mooie, blonde vrouw. Onderschrift: 'Premier Rutte met zijn hoogste ambtenaar en vertrouweling, secretaris-generaal Kajsa Ollongren van Algemene Zaken.'

Er gingen geruchten dat ze een verhouding hadden gehad maar dat was niet zo. Zoals de meeste geruchten op en rond het Binnenhof niet waar waren. Hij was een van de eersten om dat te weten. Al zou het wel geestig zijn, Rutte die homoseksueel zou zijn maar het niet was, Ollongren een lesbienne en gehuwd met een vrouw. Ollongren was vorig jaar gekozen tot meest invloedrijke vrouw van Nederland. Sommigen beweerden ook de meest invloedrijke sg. Wat hij betwijfelde. Hij stak de pijp aan en bladerde verder op zoek naar een bericht over een vrouw die gisternacht dood in haar flat was gevonden, hoewel het hem zou verbazen als de *NRC* daar melding van had gemaakt. Tenzij een journalist zich zou herinneren dat ze lang geleden een bekende jazzzangeres was geweest. Maar waarom zou hij? Een alleenwonende vrouw van eenenzestig die wekenlang dood in een flatje had gelegen zonder dat iemand haar gemist had. Hij sloeg al terug naar de voorpagina toen zijn ringtone klonk. Uit *Norma* van Vincenzo Bellini. Maria Callas als Norma, de hogepriesteres van

de Galliërs. 'Casta Diva'. Geniaal. Hij was er tijdens een uitstapje van alle sg's in Verona attent op gemaakt door een collega die met haar dweept en alle uitvoeringen van haar bezat.

Hij kwam overeind om zijn telefoon te pakken, herkende het nummer en nam op.

'Hans?'

'Je had me gebeld, kerel?' Een joviale, geaffecteerde stem, trompetmuziek op de achtergrond. Heimans was sinds hun studietijd blijven steken in dixielandmuziek. Amusementsmuziek, oppervlakkige herrie.

'Ja. De ex van Viktor Čapek is dood.' Hij hield de telefoon even van zich af vanwege de schetterende trompet.

'Hoe?'

'Haar hart. Ze heeft anderhalve maand thuis dood gelegen. Gisternacht werd ze gevonden door twee jonge Marokkanen die bij haar wilden inbreken.'

'Zei je anderhalve maand?'

'Zo ongeveer, het viel niet helemaal duidelijk meer vast te stellen.'

'God Almighty!'

Hij keek naar de foto op het buffet waarop hij als lid van de Leidse studentenweerbaarheidsvereniging Pro Patria in uniform naast Prins Bernhard stond. God Almighty. Het stopwoord van de prins.

'Ben je er geweest?'

‘Ja.’

‘En?’

‘Alleen de foto’s van afgelopen kerst.’

‘Goddank. Dus toch! Wat we al dachten. En het geld?’

‘Nee.’ Hij ruilde de zwarte dame tegen de witte in de zekerheid met zijn loper straffeloos het witte paard te kunnen slaan.

‘Het moet toch ergens zijn verdomme! Zes ton!’

‘Ik weet het.’

‘Wie staan er op die foto’s?’

‘Max en jij, jij herkenbaar. En de jongen. Nogal compromitterend. Uit dezelfde serie als de voorgaande jaren.’

Boven de trompet uit zong de hese stem van een vrouw ‘Love, oh love, oh careless love’.

Vals, zodat hij zijn ogen geërgerd samenkneep.

‘Ben je er nog?’

‘Ja. Heeft iemand anders ze gezien behalve jij?’

‘Alleen Hofstra en ik.’

‘Waar zijn ze nu?’

‘Vernietigd. Sorry, mag die muziek uit?’

‘Wat? Ja... Moment. Remi? Remi! Where are you?’

Hij fronste zijn voorhoofd, wist het weer. De huisjongen. Een Filipino. Hij had hem nooit gezien maar wel aan de telefoon gehad. Een mengelmoesje van Duits en Engels. Hans had het onnodig gevonden hem te laten screenen. ‘Welnee, beste kerel. Hij is absoluut be-

trouwbaar, het neefje van mijn Filipijnse chauffeur in Genève. En Max staat voor hem in.'

Dat zou wel, maar het was toch onvoorzichtig, zeker voor een man die zijn vrouw bij een roofoverval had verloren. Hoewel ze elkaar nog maar zelden troffen, zag hij hem voor zich in zijn rolstoel, oud, het witte haar dunnend als smeltende sneeuw.

Hij verschoof een van de zwarte torens zodat het witte paard nu dubbel werd bedreigd. Aljechin had toen al moeten opgeven, maar was dronken geweest, al had Euwe dat natuurlijk vurig ontkend.

Een klarinet riedelde mee met de zangeres. 'Can't you see what love has done to me.'

Hoe kon iemand in vredesnaam van dat soort muziek houden?

Hij liep terug naar het raam terwijl hij van de whisky dronk. Aberfeldy, single malt, twaalf jaar oud. Prijzig maar van goedkopere whisky's kreeg hij last van zijn maag. De muziek stopte.

Aan de overkant stond de oude man nog steeds achter het raam. Evengoed kon hij dood zijn.

Heimans hijgde.

'Sorry, ben ik weer. Die verrekte Filipino ligt in bad. Wat denk je? Kan ze nog meer foto's hebben gehad?'

'Niet thuis in elk geval. Ik denk ook niet dat er nog meer zijn, dan hadden we die moeten vinden.'

'Kunnen die twee Marokkanen ze hebben gestolen?'

‘Nee. Ze deden het in hun broek van angst en hebben de buurt bij elkaar gegild.’

‘En het geld dan? Heeft ze een testament?’

‘Nee.’

‘Maar iemand moet het toch hebben! Dat mens Sajfertova niet, zij niet, die demente man van haar niet. Toch haar zoon?’ Heimans’ stem klonk nu wat paniekerig. ‘Alsjeblieft, hoe vaak hebben we het daar niet over gehad! Paul Schuur had nauwelijks contact met haar, hij kwam zelden over uit Parijs, Hofstra heeft hem een tijd nagetrokken, hij kan nauwelijks rondkomen. Hij weet ook nog niet dat ze dood is.’ Hij hoorde een auto en zag de oude man aan de overkant opzij kijken.

‘En de dochter van Sajfertova?’

‘Nee. Ze zat met kerst in New York.’

‘Dat zegt toch niks! Ze heeft jaren bij haar moeder gewoond. En ze kan toch met iemand hier samenwerken?’

‘Hans, ik begrijp je zorgen, maar geloof me, er is niemand anders. Dat zouden we dan allang hebben geweten.’ Beneden hem kwam langzaam een surveillancewagen voorbij. Hij zag een agente door het geopende raampje naar hem kijken en hief zijn hand groetend op. Ze knikte en nam de bocht de zijstraat in.

‘En nu? Wat stel je voor?’

‘Niets. Ik denk dat het voorbij is.’

‘Denk je of hoop je?’